

Український правопис/НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови — 7-е вид., стереотип.— К.: Наук. думка, 1998.— 240 с.

ISBN 966-00-0489-3

ПРАВИЛА ПЕРЕНОСУ

Орфографічні
правила переносу
Xár-kiv.

§ 41. Частини слів з одного рядка в другий слід переносити за складами: *гáй-ка, зó-шит, книéж-ка, ко-лó-дязъ, пálъ-ци, са-дів-нýк,*

При цьому:

1. Не можна розривати сполучення літер **дж**, **дз**, які позначають один звук. Отже, переносити можна лише так: *г'у-дзик, хó-дэсу*. Якщо **дж**, **дз** не становлять одного звука (це буває, коли д належить до префікса, а **ж** або **з** — до кореня), то їх слід розривати: *над-звичай-ний* (а не *на-дзвичайний*), *під-жив-ляти* (а не *пi-дживляти*).

2. Апостроф і м'який знак при переносі не відокремлюються від попередньої літери: *бур'-ян* (а не *бур-’ян*), *кіль-цé* (а не *кіл-ьцé*), *Лук'-ян* (а не *Лук-’ян*), *нізъ-ко* (а не *ніз-ъко*).

3. Одна літера не залишається в попередньому рядку й не переноситься в наступний: *ака-дé-мія* (а не *a-кадéмія*), *Марíя* (а не *Marí-я*), *олi-вéцъ* (а не *o-лівéцъ*). Так само не можна поділяти на частини для переносу такі двоскладові слова, як *абó, мой, óко, шýя* тощо.

4. При переносі складних слів не можна залишати в кінці рядка початкову частину другої основи, якщо вона не становить складу: *багато-ступíнчастий* (а не *багатос-тупíнчастий*), *восьми-гра́нний* (а не *восьмиг-ра́нний*), *далеко-східний* (а не *далекос-хідний*).

5. Не можна розривати ініціальні абревіатури, а також комбіновані абревіатури, які складаються з ініціальних скорочень цифр: *AEC, ЛАЗ-105, МАГАТЕ, МАУ, НТШ, УАПЦ*.

6. У решті випадків, які не підходять під викладені вище правила, можна довільно переносити слова за складами: *Днi-прb й Днiп-рb, Оле-ксáндра й Олек-сáндра, сe-стрá й*

сест-ра. Це правило поширюється й на суфікси: *бли-зъкый* і *близъ-кий*, *видавнý-цтво*, *видавнýц-тво* й *видавнýцт-во*, *гáли-цъкий* і *гáлицъ-кий*, *росíй-ський* і *росíйсь-кий*, *убó-зтво*, *убóз-тво* й *убóзт-во*, *сuspíльс-тво* й *сuspíльст-во*.

Технічні правила переносу § 42. 1. Не можна переносити прізвища, залишаючи в кінці попереднього рядка ініціали або інші умовні скорочення, що до них відносяться: *T. Г. Шевчénko* (а не *T. Г.// Шевчénko*); *гр. Іванéнко* (а не *гр.// Іванéнко*), *акад. (доц., проф.) Гончарéнко* (а не *акад. (доц., проф.)// Гончарéнко*), *тov. Гнатióк* (а не *tov.// Гнатióк*).

Примітка. Якщо імена, звання тощо подаються повністю, то прізвища (а також по батькові) можна переносити: *Тара́с Григорович Шевчéнко* й *Тара́с // Григорович Шевчéнко*, *академік // Агатáнгел Крýмський* і т. ін.

2. Не можна відривати скорочені назви мір від цифр, до яких вони належать: *1917 р.* (а не *1917 // р.*), *150 га* (а не *150 // га*), *20 см³* або *20 куб. см* (а не *20 // см³* або *20 // куб. см*), *5 г* (а не *5 // г*).

Примітка. Якщо назви мір подаються повністю, то їх можна переносити: *1917 // рік*, *150 // гектáрів* і т. ін.

3. Граматичні закінчення, з'єднані з цифрами через дефіс, не можна відривати й переносити: *2-ї* (а не *2- // ї*), *4-го* (а не *4- // го*), *10-му* (а не *10- // му*) й т. ін.

4. Не можна розривати умовні (графічні) скорочення типу *вид-во*, *i т. д.*, *i т. ін.*, *та ін.*, *т-во* тощо.

5. Не можна переносити в наступний рядок розділові знаки (крім тире), дужку або лапки, що закривають попередній рядок, а також залишати в попередньому рядку відкриту дужку або відкриті лапки.